

NATUURTOETS

Verlegging W-536-06 Spoorlaan Den Haag

WSP Nederland B.V.
Orionweg 28
8938 AH Leeuwarden

tel. +31 (0)88 91 020 00
Iban NL06 ABNA 0440 3394 21
KvK 20045963
BTW NL0065.66.832.B.01

wsp.com

OPDRACHTGEVER	N.V. Nederlandse Gasunie
CONTACTPERSOON	De heer S. Jurrjens
BETREFT	Verlegging W-536-06 Spoorlaan Den Haag
UW KENMERK	-
ONS KENMERK	SOL018029FF-A
CONTACTPERSOON WSP	Mevrouw ing. A.J.M. Heddes
TELEFOONNUMMER	06 - 22 915 110
E-MAIL	Anita.Heddes@WSP.com
AUTEUR	De heer ing. M. Koster
TWEEDE LEZER	De heer ing. T. Zeegers
DATUM	28 februari 2022
STATUS	Definitief

1 INLEIDING

Aanleiding en doel van het onderzoek

De aanleiding voor het uitvoeren van de natuurtoets is het voornemen om de gasleiding W-536-06 ter hoogte van de Spoorlaan te Den Haag te verleggen. Hierbij wordt de bestaande leiding verwijderd en vervolgens wordt een nieuwe leiding aangelegd.

Het doel van de natuurtoets is het bepalen of er beschermde natuurwaarden in het plangebied of directe omgeving aanwezig zijn én of de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten hebben op deze beschermde soorten en gebieden. Bij negatieve effecten en/of onvoldoende informatie dient een aanvullend nader onderzoek te worden uitgevoerd (indien aan de orde is dit vermeld in de conclusie).

Kwaliteit

WSP Nederland B.V. is door Kiwa Nederland B.V. gecertificeerd voor de ISO 9001, ISO 14001 en VCA**. Daarnaast is WSP actief lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). WSP Nederland B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van het opgestelde natuurtoets. Dit rapport is opgesteld op verzoek van N.V. Nederlandse Gasunie en is haar eigendom.

2 BESCHRIJVING PLANGEBIED

Huidige situatie en geplande werkzaamheden

Het plangebied is gelegen ter hoogte van de Spoorlaan te Den Haag. Figuren 1-6 geven een impressie van het plangebied.

Gebied waarbinnen de verlegging plaatsvindt

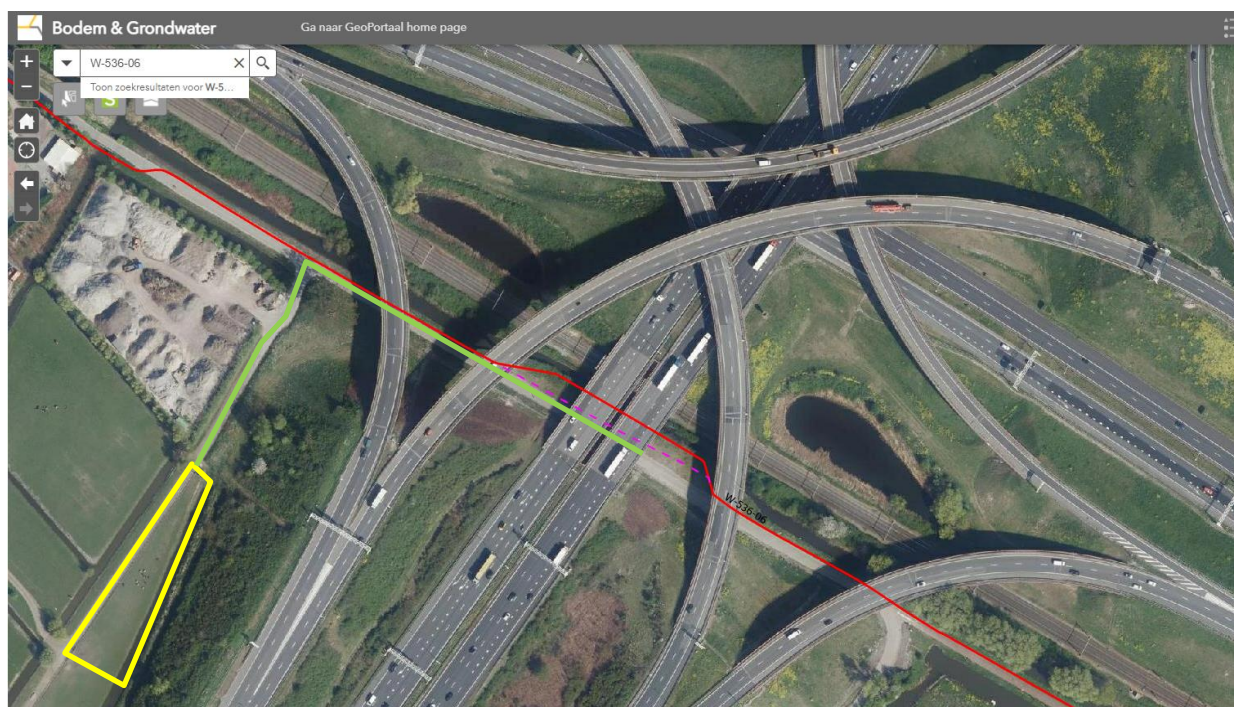
Het gebied waar de leidingverlegging plaats gaat vinden, bestaat uit een grasberm. Aan de noordzijde wordt dit gebied begrenst door een watergang. De watergang bevindt zich hier in een betonnen bak. Dit resulteert in een afscheiding tussen het gebied van de verlegging en de watergang door een betonnen kademuur. Doordat grote delen van het gebied zich onder diverse viaducten bevindt, komt hier weinig tot geen zonlicht en neerslag. Hierdoor kenmerkt de grond zich door een zandige vlakte. De delen waar deze abiotische factoren wel invloed

hebben, kenmerken zich door een korte schrale vegetatie van verschillende ruderaal soorten. Plaatselijk bevinden zich braamstruwelen. Ten tijde van het veldbezoek is recent de berm gemaaid met als resultaat dat de enkele aanwezige braamstruwelen tot de grond zijn teruggezet.

Werkterrein (opslaglocatie)

Het werkterrein (opslaglocatie) bevindt zich ten zuiden van het gebied waar de verlegging plaats gaat vinden. Het gebied kenmerkt zich door een schapenweide die grenst aan een watergang.

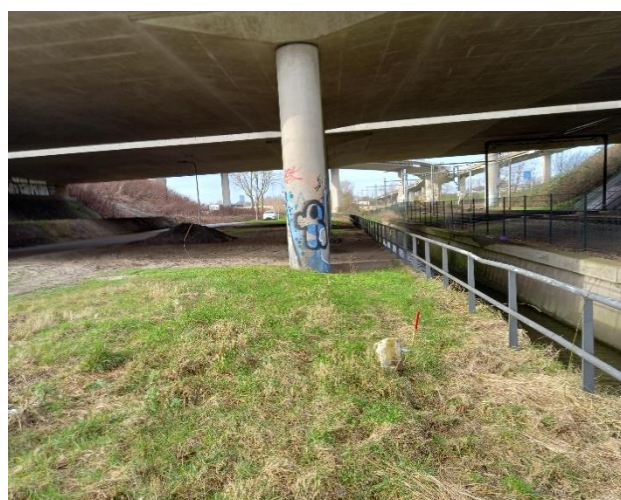
De transportroute naar het werkterrein loopt via bestaande wegen.

Figuur 2.1. Voorgenomen ontwikkelingen plangebied. Geel: werkterrein; Groen: route naar werkterrein; Roze: nieuw tracé; Rood: bestaand tracé

Figuur 2.2a: gebied waarbinnen de verlegging gaat plaatsvinden, kijkend richting het oosten

Figuur 2.2b: gebied waarbinnen de verlegging gaat plaatsvinden, kijkend richting het westen

Figuur 2.2c: gebied waarbinnen de verlegging gaat plaatsvinden, onder de viaducten van de Rijksweg A12. Met aan de overzijde grote groeiplaatsen van de Japanse Duizendknoop

Figuur 2.2d: Toekomstige locatie van het werkterrein (opslagterrein)

Figuur 2.2e: Groeiplaatsen van de Japanse duizendknoop direct grenzend aan het gebied waarbinnen de verlegging gaat plaatsvinden

Figuur 2.2f: Groeiplaatsen van de Japanse duizendknoop direct grenzend aan het gebied waarbinnen de verlegging gaat plaatsvinden

De werkzaamheden bestaan uit het verleggen van een klein deel van de leiding W-536-06 (roze stippellijn, figuur 2.1). De nieuwe leiding wordt ten zuiden van de bestaande leiding gerealiseerd. De bestaande leiding ter hoogte van de verlegging wordt verwijderd. Ten behoeve van de werkzaamheden worden een werkterrein en een transportroute tussen het werkterrein (opslagterrein) en het gebied van de verlegging tijdelijk aangelegd. De tijdelijke transportroute naar het werkterrein loopt op de bestaande wegen. Vanwege de verlegging wordt mogelijk in de naastgelegen sloot gewerkt. Wanneer de werkzaamheden daadwerkelijk worden uitgevoerd is niet bekend.

3 INTERPRETATIE/WERKWIJZE

De ecologische natuurtoets bestaat uit de volgende onderdelen:

- Bureaustudie: bij de bureaustudie (bron: Nationale Databank Flora en Fauna) is informatie verzameld van eerder waargenomen soorten rondom de onderzoekslocatie (binnen een straal van 1.500 meter). Hierbij is alle informatie van de laatste drie jaar verzameld. Op basis van de verzamelde informatie kan redelijkerwijs worden vastgesteld welke soorten kunnen voorkomen ter hoogte van de onderzoekslocatie. De conclusies van de bureaustudie zijn getoetst tijdens de uitvoering van het veldbezoek. Tevens is de ligging van het plangebied getoetst ten opzichte van beschermde gebieden in de omgeving (NNN en/of Natura 2000-gebied).
- Veldbezoek: door een deskundige (ecoloog) is een bezoek gebracht aan het plangebied en directe omgeving, waarbij de aanwezigheid van geschikte biotopen en/of verblijfplaatsen van wettelijk beschermde soorten in beeld zijn gebracht. Het veldbezoek is uitgevoerd op 27 januari 2022 onder gunstige weersomstandigheden (droog, 2 Bft).
- Effectbeoordeling: verwerking en toetsing van de verzamelde gegevens voor bepaling van de huidige natuur-, landschappelijke en ecologische waarde van de geplande werkzaamheden op het plangebied en de directe omgeving (effectenbeoordeling). Tevens zijn de effecten van de werkzaamheden op beschermde natuurgebieden in de omgeving beoordeeld.

4 BESCHERMDE NATUURWAARDEN EN EFFECTBEOORDELING

4.1 Bureauonderzoek beschermde soorten

De onderstaande gegevens zijn afkomstig uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) en geven per plangebied een impressie van het voorkomen van beschermde soorten in de omgeving. Deze soorten kunnen mogelijk voorkomen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Dit blijkt uit de analyse van deze meldingen hieronder in combinatie met het uitgevoerde veldonderzoek (beschreven in de daaropvolgende paragraaf).

Planten

- Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vaatplanten binnen 2 kilometer van het plangebied.

Amfibieën

- Een enkele waarneming van de alpenwatersalamander en vroedmeesterpad is bekend. Deze bevinden zich op 1 kilometer ten noordwesten (vroedmeesterpad) en zuidwesten (alpenwatersalamander) van het plangebied.

Ongewervelden

- Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden binnen 2 km van het plangebied.

Vissen

- Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissen binnen 2 km van het plangebied.

Grondgebonden zoogdieren

- Verschillende waarnemingen zijn rondom het plangebied bekend van de steenmarter en eekhoorn. Ook zijn algemene soorten zoals egel, bunzing, mol, vos, haas en muizen waargenomen in de directe omgeving van het plangebied.

Vleermuizen

- Waarnemingen van vleermuizen zijn bekend binnen 200 meter van het plangebied. Het gaat hierbij om soorten als laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, gewone en ruige dwergvleermuis.

Vogels

- Diverse waarnemingen van algemene broedvogels zoals houtduif, fuut, en heggemus zijn bekend in de omgeving van het plangebied.
- Diverse soorten met jaarrond beschermde nesten binnen 1.500 meter van het plangebied zijn bekend. Het gaat hierbij om soorten als buizerd, boomvalk, havik, ijsvogel en sperwer.

4.2 Veldonderzoek

Het plangebied bestaat zelf uit een grasbermvegetatie (gebied van de verlegging) en uit zandige delen. Het gebied is recent kort gemaaid aangezien de aanwezige braamstruwelen tot de grond zijn teruggezet. De overgang van het gebied van de verlegging naar de watergang kenmerkt zich door een betonnen kade. De watergang is circa 2 meter breed en kenmerkt zich aan de overzijde door rietvegetatie met exemplaren van de invasie exoot Japanse duizendknoop. Het gebied van het werkterrein (opslaglocatie) kenmerkt zich door een schapenweide. De vegetatie is hier zeer kort. Op circa 30 meter ten noorden van het gebied van de verlegging bevinden zich meerdere oude bomen. De bevonden bomen bevatten geen holtes.

Vogelrichtlijn

Hieronder vallen alle inheemse vogelsoorten. In de bescherming van vogels wordt onderscheid gemaakt in zogenaamde algemene soorten (nesten alleen beschermd tijdens het gebruik ervan) en soorten met jaarrond beschermde nesten.

Bureaustudie

Door de ligging van het plangebied op de rand van stedelijk gebied met tuinen, watergangen en bospercelen is het voorkomen van een groot scala aan broedvogelsoorten evident in de omgeving. Verspreid rondom het plangebied zijn tal van waarnemingen bekend die afkomstig zijn van soorten met een jaarrond beschermd nest. Het gaat hierbij om soorten als buizerd, boomvalk, havik, ijsvogel en sperwer.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn exemplaren van de wilde eend, meerkoet en waterhoen aangetroffen. De bomen binnen de invloedssfeer van het plangebied (tot 50 meter rondom het plangebied) zijn geïnspecteerd. In deze bomen zijn geen nesten aangetroffen die behoren bij vogels met jaarrond beschermde nesten. De watergang is potentieel geschikt als broedplaats voor watervogels. Door de korte bermvegetatie, ontbreken van brede en dichte braamstruwelen (ook in niet gemaaide vorm) is het gebied niet geschikt als nestlocatie voor struweelvogels. De hoge menselijke activiteit langs deze locatie zorgt er eveneens voor dat het gebied verder niet geschikt is als nestlocatie voor broedvogels.

Effectbeoordeling

Ten aanzien van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten is tijdens de uitvoering van de werkzaamheden geen sprake van overtreding van verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming. Van overtreding van verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van algemene broedvogels (watervogels) kan wel sprake zijn in het geval de werkzaamheden plaatsvinden binnen het broedseizoen.

Advies

Ten aanzien van broedvogels zijn twee scenario's mogelijk. Onderstaand is per scenario het advies uitgewerkt.

Scenario 1

Scenario 1 heeft betrekking op het feit als blijkt dat de werkzaamheden in de periode half maart tot en met eind juli plaatsvinden. Dit betekent dat midden in het broedseizoen van de watervogels de werkzaamheden opgestart worden. Hierdoor kunnen overtredingen van verbodsartikelen binnen de Wet natuurbescherming op voorhand niet worden uitgesloten. Bij dit scenario wordt geadviseerd om aanwezige zwerfval in de watergang te verwijderen. Daarnaast dient de aanwezige bermvegetatie en eventueel opkomende braamstruweel kort gehouden te worden. Dit wordt vaak door de vogels als basis gebruikt voor hun nest. Dit dient vanaf medio februari uitgevoerd te worden. Dit beperkt een groot deel van de risico's maar niet volledig. Voorgesteld wordt om bij dit scenario 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcheck uit te voeren. Een uitzondering bij het maaien geldt hierbij voor de aanwezige groeiplaatsen van de invasieve exoot Japanse duizendknoop. Deze dienen **niet** gemaaid te worden!

Scenario 2

Scenario twee heeft betrekking op wanneer de werkzaamheden buiten de broedperiode (vanaf begin augustus) worden opgestart. Doordat de opstart van de werkzaamheden buiten het broedseizoen vallen, zijn geen aanvullende maatregelen noodzakelijk.

Habitatrichtlijn

Binnen de beschermingsregime vallen meerdere soortgroepen.

Bureaustudie

Er zijn waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend van de vroedmeesterpad en verschillende vleermuissoorten. Van de soortgroepen reptielen, vissen en grondgebonden zoogdieren zijn geen waarnemingen bekend van soorten die vallen onder de Habitatrichtlijn.

Gezien de diversiteit aan geschikte biotopen kan ervan uit worden gegaan dat de beschikbare data uit de NDFF voor de soortgroep vleermuizen niet volledig representatief zijn (waarnemerseffect/ontbreken onderzoeks-inspanning) en dat er veel meer soorten vleermuizen in hogere dichtheden te verwachten zijn in de omgeving.

Veldbezoek

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Daarnaast kan de watergang, het talud bij het werkterrein (opslaglocatie) en bomensingel op 30 meter van het gebied van de verlegging fungeren als vliegroute voor vleermuizen. In de bomen zijn geen holtes aangetroffen, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen voor boombewonende zijn uitgesloten. De aanwezige viaducten bevatten diverse kieren en spleten die als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen kunnen fungeren.

Effectbeoordeling

Ten aanzien van Habitatrichtlijnsoorten is geen sprake van overtreding van verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Werkzaamheden aan de viaducten vinden niet plaats. Hierdoor worden geen verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen vernietigd/verstoord. Het gebied waar gewerkt gaat worden, kenmerkt zich door veel menselijke activiteiten (geluiden en trillingen door langs rijdende treinen en overig verkeer). Door het netwerk aan wegen en de daarbij horende verlichting is het gebied al erg verlicht. Toepassen van verlichting bij het werkterrein (opslaglocatie) of het gebied van de verlegging leiden dan ook niet tot verstoring van eventueel aanwezige vleermuizen.

Vangwege het ontbreken van ondiepe wateroppervlakten en stenige ondergronden is het voorkomen van de vroedmeesterpad in het plangebied en de directe omgeving ervan uitgesloten.

Advies

Aanvullende maatregelen ten aanzien van Habitatrichtlijnsoorten zijn niet nodig.

Nationaal beschermde soorten

Onder dit beschermingsregime vallen meerdere soortgroepen.

Bureaustudie

Rondom het plangebied zijn enkele waarnemingen bekend van de steenmarter, eekhoorn, egel, vos en alpenwatersalamander.

Veldbezoek

Binnen het plangebied zijn geen verblijf- en/of voortplantingsplaatsen van beschermde zoogdieren aangetroffen. De watergang direct grenzend aan het gebied waarbinnen de verlegging gaat plaatsvinden, is potentieel geschikt als voortplantingsbiotoop voor de alpenwatersalamander. Het gebied van de verlegging zelf en ook van het werkterrein (opslaglocatie) kunnen fungeren als migratiegebied voor deze soort. Doordat de werkzaamheden uitsluitend overdag plaatsvinden, amfibieën 's nachts migreren en zowel het werkterrein (opslaglocatie) als het

gebied van de verlegging zich kenmerken door een korte vegetatie is het doden en/of verstoren van exemplaren van de alpenwatersalamander uitgesloten. Overtreding van verbodsartikelen is dan ook niet aan de orde.

Door de aanwezigheid van watergangen is het hele plangebied voor algemeen voorkomende amfibieën geschikt als migratiegebied. De watergang direct grenzend aan het gebied van de verlegging kan fungeren als voortplantingsbiotoop voor algemeen voorkomende amfibieën. Deze watergang biedt als geheel eveneens geschikt leefgebied voor de algemene voorkomende vissen. Doordat de watergang ter hoogte van de verlegging geen onderwatervegetatie bevat en zich de gehele dag in de schaduw van de viaducten bevindt, betreft dit deel geen geschikt leefgebied voor vissen. Verder zijn er geen holen of sporen van streng beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Daarentegen zijn in en rondom het plangebied wel sporen aangetroffen van de mol en muizen. Het plangebied kan daarnaast fungeren als leefgebied (migratiegebied) voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren als steenmarter, konijn en vos.

Effectbeoordeling

Ten aanzien van nationaal beschermde soorten zijn overtredingen van verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming tijdens de uitvoering van de werkzaamheden uitgesloten.

Advies

Altijd geldt ten allen tijden de zorgplicht. Dit houdt in dat indien dieren worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden, zij de gelegenheid krijgen om te vluchten. Soorten als gewone pad kunnen eventueel worden verplaatst tot buiten de invloedssfeer.

Invasieve exoten

Exoten zijn soorten die van oorsprong niet in de Nederlandse natuur voorkomen. Een deel van deze soorten zorgen niet voor probleem van de inheemse natuur. Invasieve exoten daarentegen kunnen door hun explosieve toename schade toebrengen aan de lokale biodiversiteit en/of ecosysteemdiensten. Deze invasieve soorten zijn opgenomen in de Unielijst van exoten. Soorten als Japanse duizendknoop, bastaardduizendknoop en Afghaanse duizendknoop behoren eveneens tot invasieve exoten, maar zijn niet opgenomen in deze lijst. Sinds 2016 geldt een Europees verbod op bezit, handel, kweek, transport en import van dergelijke soorten. Verspreiding van deze soorten dient dus voorkomen te worden, zodat verdere aantasting van de lokale biodiversiteit en/of ecosysteemdiensten voorkomen wordt.

Tijdens het veldbezoek zijn meerdere groeiplaatsen van de invasieve exoten aangetroffen in directe grenzend aan het gehele plangebied. Het gaat hierbij om de Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw. Van de reuzenberenklauw zijn 3 groeiplaatsen (geclusterd in 2 gebieden) vastgesteld. Van de Japanse duizendknoop daarentegen zijn zeer grote groeiplaatsen direct grenzend aan het gehele plangebied waargenomen.

Advies

Ook al komen de eerdere genoemde invasieve exoten in het gehele plangebied niet voor, toch zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk ten aanzien van de voorgenomen werkzaamheden om verdere verspreiding van beide soorten te voorkomen.

Afgegraven grond ten behoeve van de verlegging van de gasleiding dient binnen het plangebied te blijven. Eventuele afgegraven grond dient daarnaast afgedekt te worden met een doek. Op deze manier krijgen eventuele wortels en overblijfselen van aanwezige planten niet de mogelijkheid zich te ontwikkelen. Ten alle tijden dient voorkomen te worden dat de vergraven grond getransporteerd worden buiten het plangebied.

Als laatste maatregelen dienen de aanwezige groeiplaatsen van de eerdergenoemde invasieve exoten voorafgaand aan de werkzaamheden afgezet te worden met linten. Eveneens dienen de groeiplaatsen ongemoeid te blijven wanneer de overige delen ten aanzien van de broedvogelvrij maken/houden gemaaid worden.

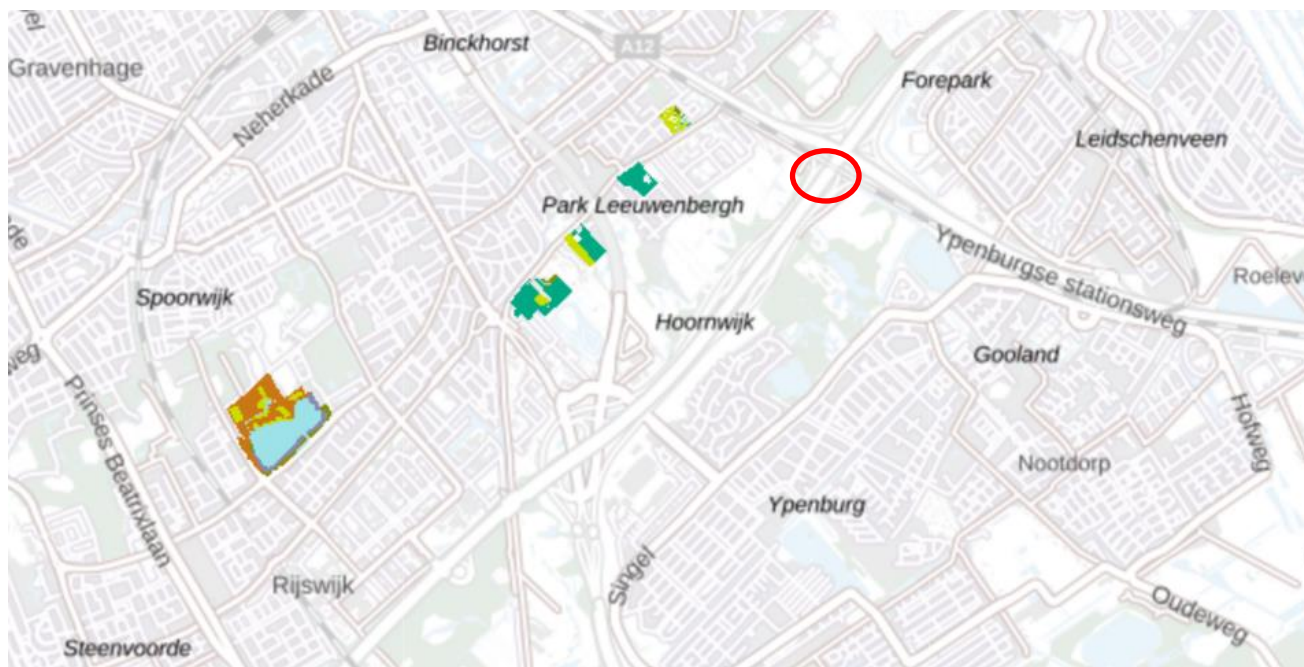
4.2 BESCHERMDE GEBIEDEN

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van beschermd Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde beschermde Natura 2000-gebied ligt op ruim 8,6 kilometer ten westen van het plangebied (zie figuur 3). Het gaat hier om het Natura2000-gebied Westduinpark & Wapendal. Gezien de aard van de ingreep (kleinschalige ingrepen) en de ruime afstand van het plangebied tot het Natura 2000-gebied worden externe effecten zoals trillingen, verstoring door geluid en mechanische effecten niet uitgesloten, deze reiken doorgaans tot enkele honderden meters. Per 1 juli 2021 is de wet stikstofreductie en natuurverbetering ingetreden met als onderdeel een vrijstelling voor bouw- en sloop en eenmalige aanleg activiteiten. In het kader van deze vrijstelling is een nadere toetsing niet noodzakelijk.

Figuur 3: Plangebied (rood kader) ten opzichte van beschermd Natura-2000 gebied (groen kader)

Het plangebied is geen onderdeel van het NatuurNetwerk Nederland (NNN) (zie figuur 4). De dichtstbijzijnde gebieden bevinden zich op 1,5 km van het plangebied. Vanwege deze afstand zijn effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden op de NNN uit te sluiten. Een nadere toetsing ('nee, tenzij'-toets) is niet noodzakelijk.

Figuur 4: Plangebied (rood kader) ten opzichte van het NatuurNetwerk Nederland

5 CONCLUSIES

Op grond van de uitgevoerde natuurtoets kan het volgende worden geconcludeerd:

Broedvogels

Scenario 1

- Indien de werkzaamheden plaatsvinden in de periode half maart tot en met eind juli dient de watergang voorafgaand aan het broedseizoen, vanaf medio februari, en tijdens het broedseizoen vrij van zwerfvuil gehouden te worden. Globaal loopt het broedseizoen van watervogels van begin maart tot en met eind juli.
 - o Indien de werkzaamheden in de broedperiode uitgevoerd worden, dient drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcheck uitgevoerd te worden.

Scenario 2

- Indien de werkzaamheden worden opgestart vanaf augustus dan kunnen ze, indien de werkzaamheden niet stil komen te liggen, doorlopen tot in de broedperiode.

Grondgebonden zoogdieren

- Het plangebied is mogelijk geschikt als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. Permanente aantasting van het foerageergebied en/of vliegroute vindt niet plaats. Ten aanzien van plaatsen van tijdelijke verlichting zijn geen restricties van kracht.
- Het plangebied is geschikt voor algemene grondgebonden zoogdieren, deze zijn vrijgesteld ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, hetgeen in deze situatie inhoudt dat bij het aantreffen van deze soorten dat zij de gelegenheid krijgen te vluchten.

Amfibieën

- Het incidenteel doden van exemplaren van de heikikker, rugstreeppad en/of poelkikker dient voorkomen te worden door het plaatsen van amfibieënschermen rondom het werkterrein en de watergangen grenzend aan het werkterrein. Dit is alleen aan de orde indien de werkzaamheden in de periode maart tot en met eind september uitgevoerd worden.

Vissen

- Overtreding van verbodsartikelen ten aanzien van de grote modderkruiper zijn uit te sluiten.

Beschermde gebieden

- Er is geen sprake van een effect op Natura 2000-gebieden of NNN-gebieden.

Op basis van het verrichte onderzoek is er geen aanvullend ecologisch onderzoek benodigd en geen ontheffing in het kader van de Wnb. Hierbij is wel zoals hierboven beschreven aandacht vereist voor een aantal soorten/soortgroepen.

Invasieve exoten

Om verdere verspreiding van de aanwezige invasieve exoten (Japanse Duizendknoop en Reuzenberenklauw) te voorkomen zijn de volgende aanvullende maatregelen noodzakelijk:

- Afgegraven grond dient afgedekt te worden met zeil.
- Afgegraven grond dient niet buiten het plangebied vervoerd te worden.
- Aanwezige groeiplaatsen van de Japanse Duizendknoop en Reuzenberenklauw dienen voorafgaand aan de werkzaamheden afgezet te worden met linten.

Geldigheid onderzoeksgegevens

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijn: “Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn”.

6 SAMENVATTING

De bevindingen van de natuurtoets zijn in de onderstaande tabel samengevat. Hierbij is gebruik gemaakt van de volgende kleurcodering:

	Geen vervolgonderzoek/ acties noodzakelijk voor de geplande werkzaamheden
	De geplande werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd mits het gegeven advies wordt opgevolgd
	Vervolgonderzoek: er is onvoldoende inzicht verkregen om de effecten van de werkzaamheden te bepalen
	Ontheffing is noodzakelijk. De werkzaamheden zullen leiden tot een negatief effect

SOORTGROEP	(NEGATIEVE) EFFECTEN VAN DE WERKZAAMHEDEN	ADVIES	ONTHEFFING NOODZAKELIJK?	
Soortenbescherming (Wet Natuurbescherming)				
Planten	Geen	Geen	Nee	
Grondgebonden zoogdieren (algemene soorten)	Verstoring-/doden algemene soorten	Zorgplicht	Nee	
Vogels (algemeen)	Mogelijke verstoring van broedgevallen	Opstart van de werkzaamheden dient buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Als de werkzaamheden worden opgestart vanaf september kunnen deze, indien geen langdurige stilleggingen plaatsvinden, doorlopen in de broedperiode van het daaropvolgende jaar. Indien de werkzaamheden in de broedperiode gestart worden, dient de watergang naast het gebied van de verlegging vrij van zwerfvuil gehouden te worden. Maximaal 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden dient een broedvogelcheck uitgevoerd te worden.	Nee	
Vogels (jaarrond)	Geen	Geen	Nee	
Vleermuizen	Geen	Geen		
Vissen	Geen	Geen	Nee	
Amfibieën (algemene soorten)	Verstoring-/doden algemene soorten	Zorgplicht	Nee	
Invasieve exoten	Uitbreiding groeiplaatsen	Afgegraven grond afdekken met zeil. Bestaande groeiplaatsen afzetten met lint.	Nee	

SOORTGROEP

**(NEGATIEVE)
EFFECTEN VAN DE
WERKZAAMHEDEN**

ADVIES

**ONTHEFFING
NOODZAKELIJK?**

<i>Gebiedsbescherming (Wet Natuurbescherming en NNN)</i>				
Natura 2000-gebieden	Geen	Geen	Nee	
NNN-gebieden	Geen	Geen	Nee	

OVERZICHT BIJLAGE(N)

Bijlage 1

- Literatuur

Bijlage 2

- Wetgeving en beleid

BIJLAGE

1

LITERATUUR

LITERATUUR

NDFF, 2021. Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF, NDFF – www.ndff-ecogrid.nl

Internet Bronnen:

<https://www.natura2000.nl/gebieden/utrecht>

<https://www.pdok.nl/viewer/>

BIJLAGE

2

WETGEVING EN BELEID

WETGEVING EN BELEID

Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming (Wnb) voorziet in de bescherming van Natura 2000-gebieden, nationale natuurgebieden (Natuurnetwerk Nederland; het NNN), planten- en diersoorten (zie bijlage 2). De basis wordt gevormd door de zorgplicht (zie box 1 hieronder).

Box 1: Zorgplicht

Een belangrijk overkoepelend instrument is de zorgplicht (artikel 1.11), waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor alle in het wild levende dieren en planten:

- Dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel;
- De noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
- Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Het nalaten van de zorgplicht (voor alle in het wild levende dieren) is een overtreding van de Wnb en kan gevolgen hebben.

Soortenbescherming

In de Wnb onderdeel soortenbescherming zijn, op basis van internationale afspraken, drie beschermingsregimes opgesteld voor strikt beschermde soorten (zie tabel 2.1).

Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime. Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening.

Tabel 2.1: Op hoofdlijn verboden per beschermingsregime

Soorten	Artikel Wnb	Verboden
Vogelrichtlijn	3.1	Lid 1. Opzettelijk doden/vangen
		Lid 2. Opzettelijk vernielen, wegnemen of beschadigen van nesten/eieren
		Lid 3. Eieren rapen/onder zich hebben
		Lid 4 & 5. Opzettelijk verstoren (indien van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding)
Habitatrichtlijn soorten uit bijlage I en II van de Bern conventie en bijlage I van de Bonn conventie	3.5	Lid 1. Opzettelijk doden/vangen
		Lid 2. Opzettelijk verstoren
		Lid 3. Eieren te rapen of vernielen
		Lid 4. Beschadigen of vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen
		Lid 5. Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten
Andere beschermde soorten	3.10	Lid 1 a. Opzettelijk doden/vangen van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden (vernoemd in bijlage van de wet onderdeel A)
		Lid 1 b. Beschadigen of vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen van soorten (als bedoeld in bijlage van de wet onderdeel A)
		Lid 1 c. Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten (als bedoeld in bijlage van de wet onderdeel B)

Gebiedsbescherming

Het onderdeel gebiedsbescherming van de Wnb voorziet in de bescherming van natuurgebieden van Europees belang welke behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen.

Naast de wettelijke bescherming van de Natura 2000-gebieden heeft Nederland de bescherming van andere gebieden vastgelegd. Onder de planologische bescherming vallen onder andere weidevogelgebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De bescherming van het NNN vindt plaats door toetsing van de bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen aan het NNN-beleid.